

ОЦІНКА

ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ, ОЧІКУВАНЬ ТА ПОВЕДІНКОВИХ
СТРАТЕГІЙ КЛЮЧОВИХ ІМПОРТЕРІВ УКРАЇНСЬКОЇ
ПРОДУКЦІЇ В ТОП-10 КРАЇНАХ-ІМПОРТЕРАХ В УМОВАХ
ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Вероніка Мовчан, Директор з наукової роботи ІЕД

СТРУКТУРА

- Мета дослідження
- Вибір ключових партнерів
- Огляд торгівлі
- Формальні та неформальні заходи реагування
- Ключові гравці
- Класифікація країн за рівнем ризику введення обмежень
- Класифікація країн за рівнем важливості репутації компаній та застосування політик у сфері прав людини

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета - проаналізувати реакцію, очікування та поведінкові стратегії ключових імпортерів, щоб поліпшити розуміння проблем, з якими стикаються українські експортери на основних ринках, та врахувати ці результати у підготовці Експортної стратегії України до 2030 року

Джерела даних для аналізу:

- Офіційна статистика
- Публікації у відкритих джерелах
- Глибинні інтерв'ю

Всього було опитано понад 30 представників посольств України, бізнес-асоціацій, торгових палат та компаній, які діють на ринках країн-партнерів

ВИБІР КЛЮЧОВИХ ПАРТНЕРІВ: МЕТОДИКА

Мета: вибрати 10 країн, які є ключовими імпортерами української продукції, для подальшого аналізу їх заходів реагування на експорт з України.

Для цієї роботи ми визначили статус імпортера як ключовий за вартістю експорту на основі прямих і дзеркальних даних по торгівлі, а також інформації про ризики, пов'язані з поведінкою імпортера та структурою експорту у дану країну. Також при виборі країн зважали на потенційні ризики, пов'язані з проведенням інтерв'ю у рамках дослідження

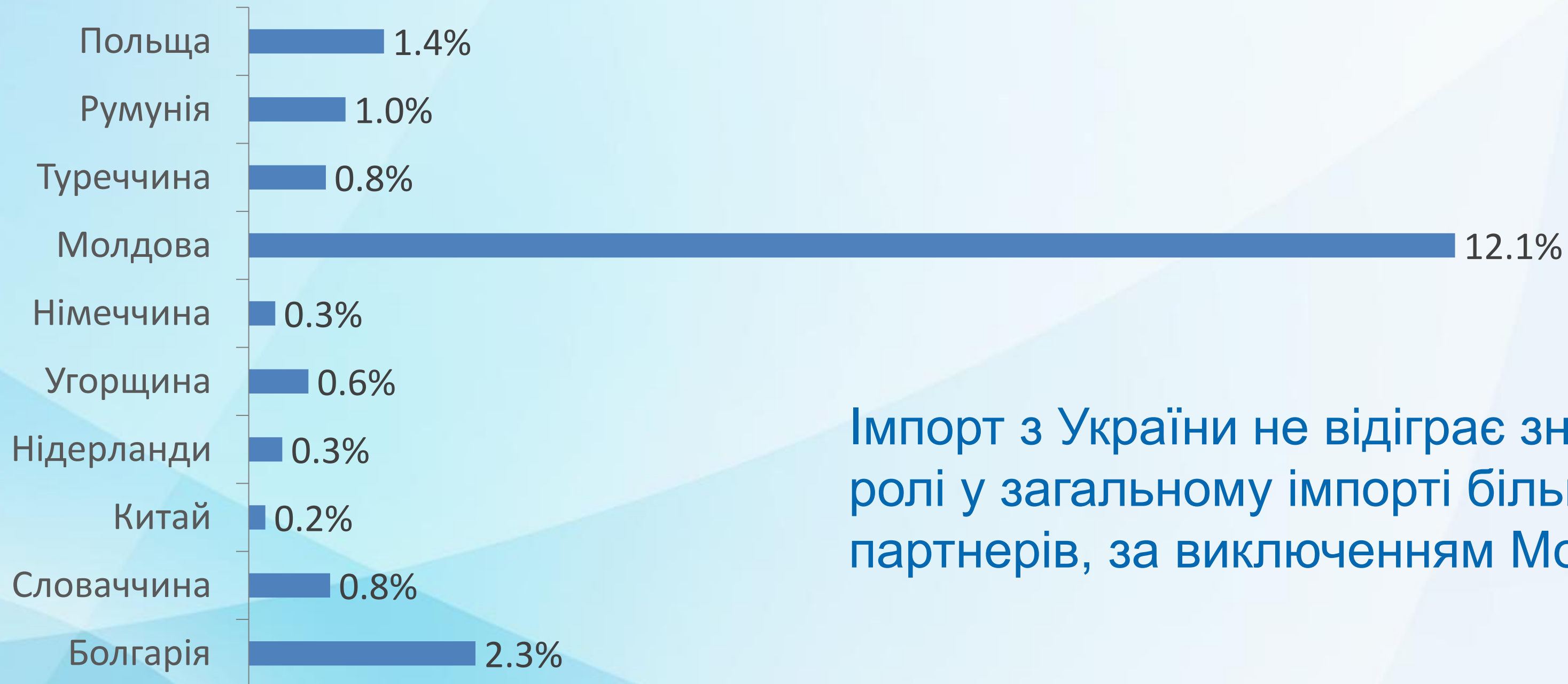
Джерела даних: WITS, Укрстат, Global Trade Alert, власні оцінки

Підхід: формування бази даних індикаторів, аналіз яких дозволяє прийняти рішення про статус країни-партнера. Для кожного індикатора розраховується оцінка від 0 до 100 (100 – найкращий показник). На кожному кроці робиться інтегральна оцінка кроку, яка є середнім арифметичним індикаторів, які оцінюються в рамках кроку. Сукупна оцінка є середнім арифметичним оцінок кроків.

ВИБІР КЛЮЧОВИХ ПАРТНЕРІВ: РЕЗУЛЬТАТИ

	Інтегрована оцінка Кроку 1	Інтегрована оцінка Кроку 2	Інтегрована оцінка Кроку 3	Сукупна оцінка
Польща	99	70	100	90
Румунія	66	82	100	83
Туреччина	88	60	50	66
Молдова	29	68	100	66
Німеччина	84	8	100	64
Угорщина	59	77	50	62
Нідерланди	65	18	100	61
Китай	94	30	50	58
Словаччина	33	90	50	58
Болгарія	34	80	50	55
Іспанія	81	28	50	53
Італія	74	20	50	48
США	38	40	50	43
Чехія	43	17	50	36
Австрія	21	25	50	32
Єгипет	61	32	0	31
Індія	50	33	0	28
Бельгія	10	22	50	27
Франція	11	12	50	24
Велика Британія	13	5	50	23

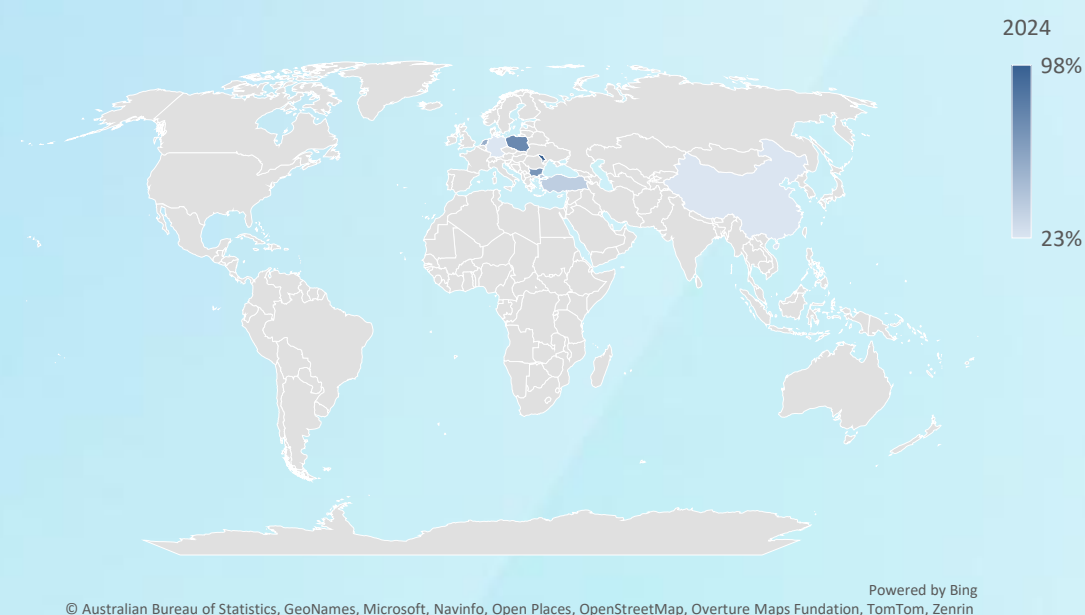
ОГЛЯД ТОРГІВЛІ: РОЛЬ ІМПОРТУ З УКРАЇНИ ДЛЯ КРАЇН-ПАРТНЕРІВ

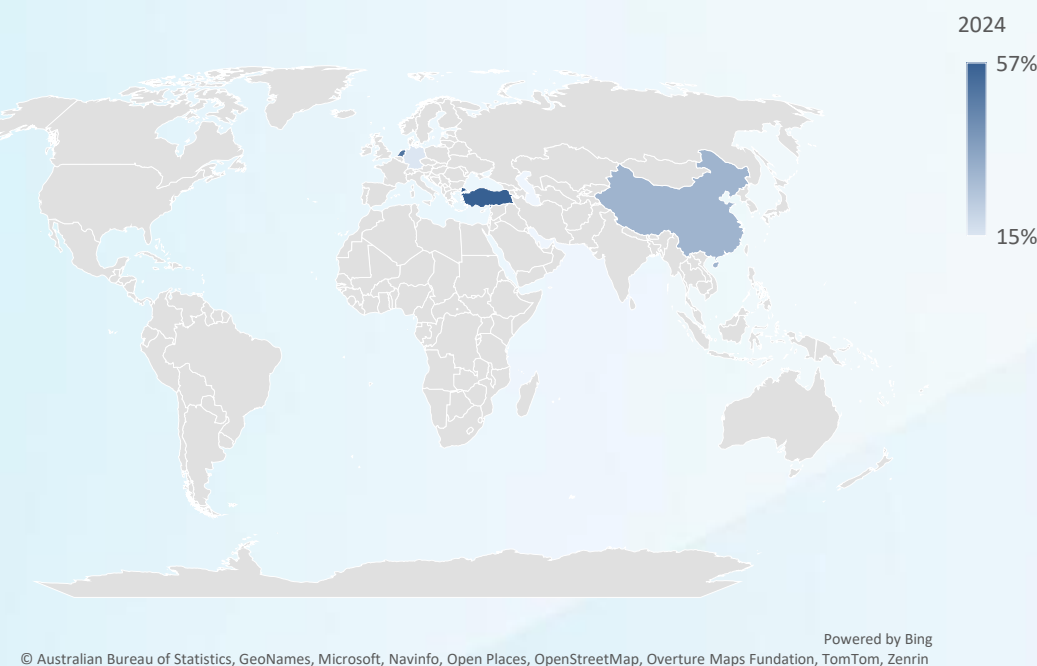
Імпорт з України не відіграє значної ролі у загальному імпорті більшості партнерів, за виключенням Молдови

ОГЛЯД ТОРГІВЛІ: РИНОК АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ

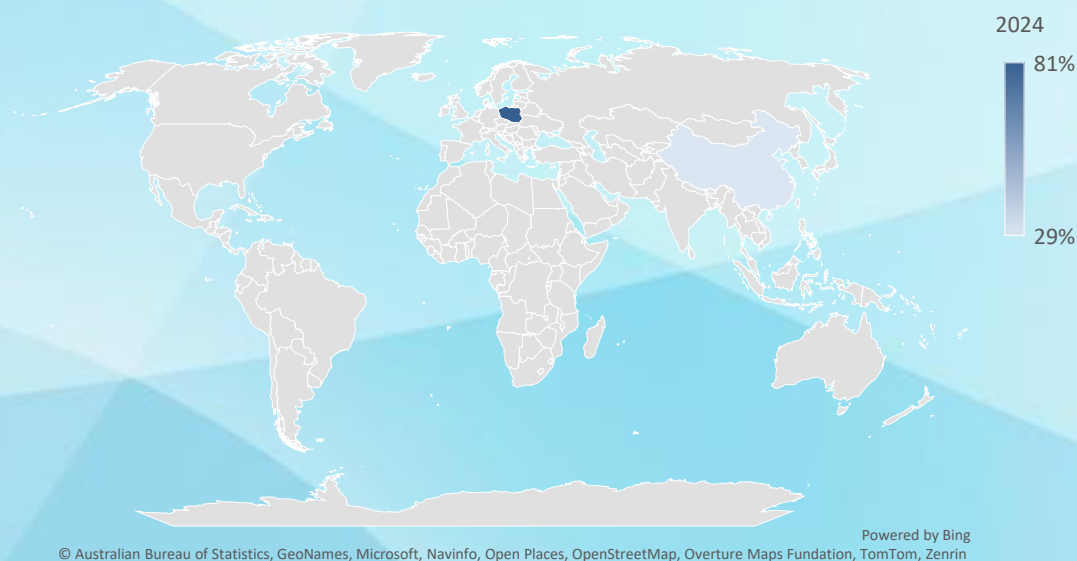
Соняшникова олія

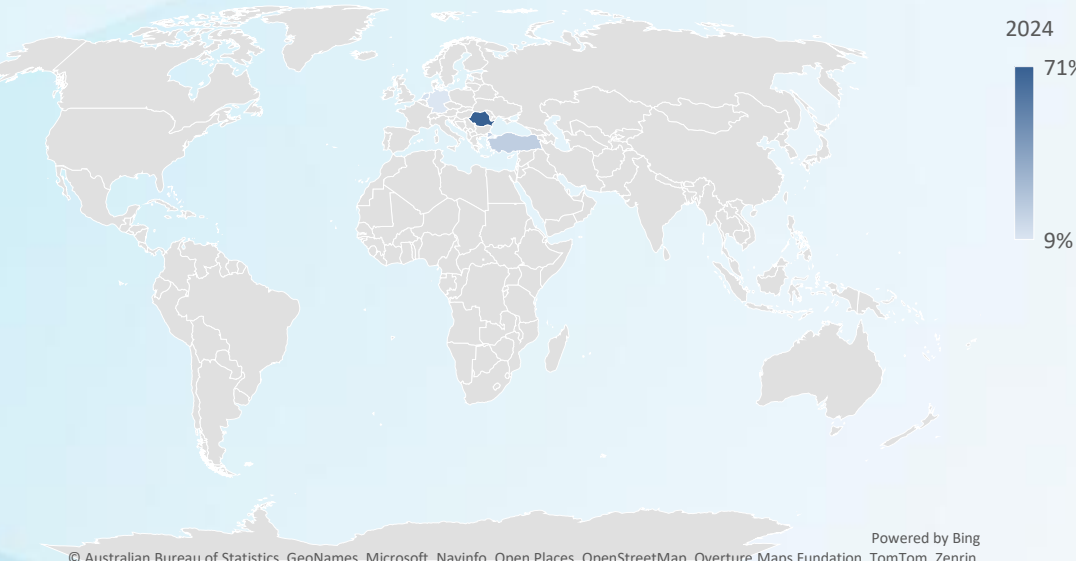
Кукурудза

Відходи після екстракції соняшникової олії

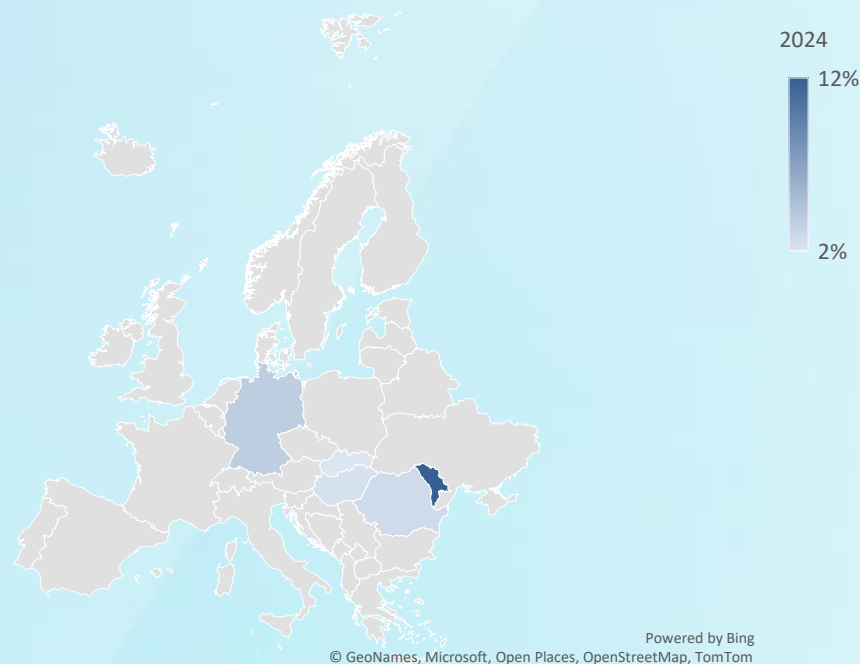
Соя

Серед
продовольчих
товарів роль
України особливо
висока для
соняшникової олії
та відходів після її
екстракції

ОГЛЯД ТОРГІВЛІ: РИНОК ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

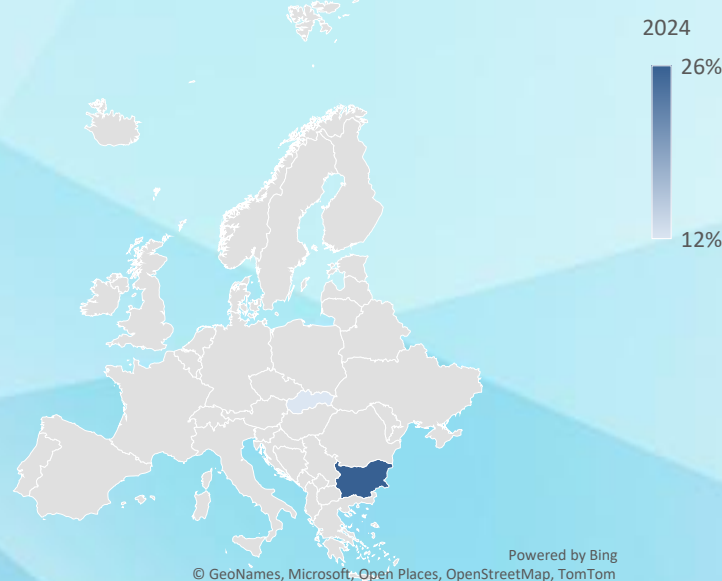
Проводи та кабелі

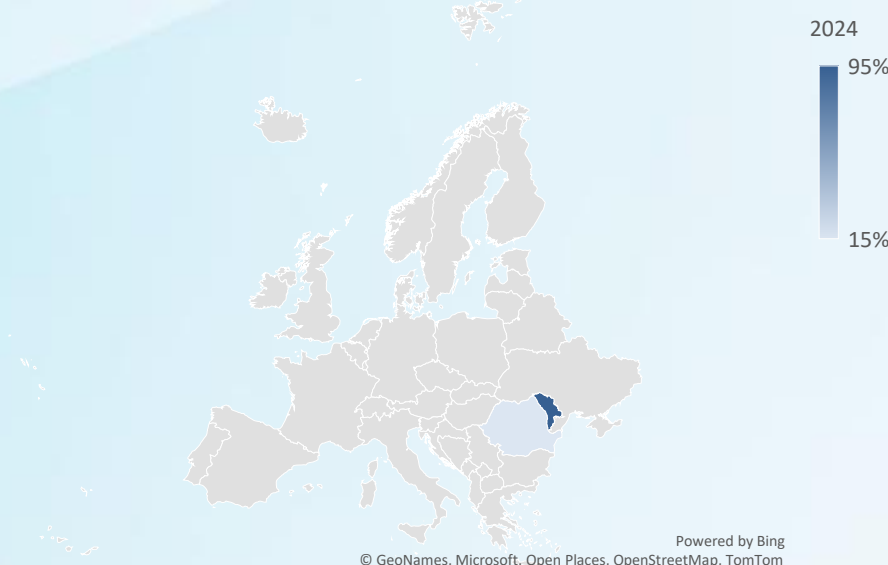
Залізні руди та концентрати

Частини до потягів та трамваїв

Прутки з заліза і сталі

Серед промислових товарів роль України особливо висока для залізних руд та концентратів, прутків, помірна – для продукції машинобудування

ОГЛЯД ТОРГІВЛІ: ВИХІД УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРІВ НА РИНКИ ПАРТНЕРІВ

- Після лютого 2022 року активізувався вихід українських компаній на зовнішні ринки
- Частково це було пов'язано з реєстрацією бізнесів українцями, які виїхали з України після початку повномасштабної війни, частково – це стратегія розвитку компанії в умовах невизначеності на внутрішньому ринку
 - З 2022 року українці створили у країні майже 90 тисяч компаній в Польщі, серед яких 87% - це одноосібні підприємства. В інших країнах-партнерах ці процеси теж відбувались, але не в такому масштабі
 - За даними Асоціації IT Ukraine, у 2022 році Польща стала головним напрямком релокації IT бізнесу з України. Інші ключові напрямки – Німеччина та Румунія
 - На ринки європейських країн вийшла Нова Пошта, яка «йшла за клієнтом»
 - Також активізувались інші компанії у сфері послуг, у тому числі ресторанний бізнес, ритейл
 - Водночас відбувається купівля компаній (наприклад, Farmaк, Три Ведмеді)

ФОРМАЛЬНІ ТА НЕФОРМАЛЬНІ ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ: ОБМЕЖЕННЯ

Захід	Країни
Ліцензування українського імпорту	Румунія, Молдова, Словаччина, Болгарія
Односторонні обмеження, посиляючись на питання національної безпеки	Польща, Угорщина, Словаччина, Болгарія
Посилення митних процедур	Польща, Румунія, Угорщина, Словаччина
Посилення контролю у рамках СФЗ	Польща, Румунія, Угорщина, Словаччина, Болгарія, Молдова
Протести та блокування кордону	Польща, Румунія, Угорщина
Лобіювання обмежень у торгівлі	Польща, Румунія, Болгарія, Словаччина, Угорщина, Молдова, Нідерланди

КЛЮЧОВІ ГРАВЦІ

- Посольства України в країнах-партнерах
- Офісу з розвитку підприємництва та експорту України
- ТПП України, її представництва
- Агенції країн-партнерів
- Двосторонні торговельно-промислові палати
- Бізнес-асоціації, у тому числі галузеві
- Політичні партії

**Високий
Ризик**

Польща
Угорщина
Словаччина

**Середній
Ризик**

Румунія
Болгарія
Молдова

**Низький
Ризик**

Нідерланди
Німеччина
Туреччина
Китай

КЛАСИФІКАЦІЯ КРАЇН ЗА РІВНЕМ РИЗИКУ ВВЕДЕННЯ ОБМЕЖЕНЬ

Критерії:

1. Застосування надзвичайних заходів, таких як блокування,
2. Політизація торговельних відносин з Україною,
3. Застосування захисних заходів, посиляючись на питання національної безпеки, поза формальними домовленостями,
4. Зростання використання нетарифних заходів як торговельних бар'єрів, та
5. Кількість секторів, щодо яких застосовувались обмеження

Часовий горизонт: 2022-2025

КЛАСИФІКАЦІЯ КРАЇН ЗА РІВНЕМ ВАЖЛИВОСТІ РЕПУТАЦІЇ КОМПАНІЙ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІТИК У СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В КРАЇНІ

Високий Рівень

Нідерланди
Німеччина

Польща

Середній рівень

Туреччина

Румунія

Болгарія

Молдова

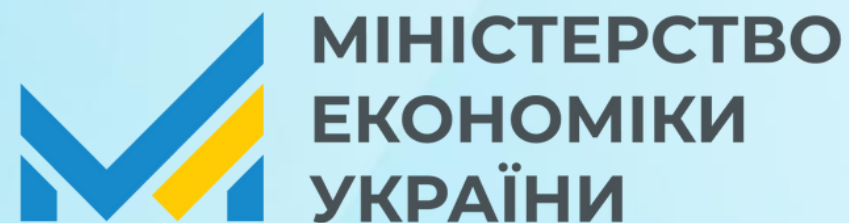
Словаччина

Низький рівень

Угорщина
Китай

Критерії:

- Обов'язковість застосування кодексу етики, політик у сфері прав людини
- Роль ділової репутації
- Прагматичність у відносинах, яка домінує над питаннями захисту прав людини

Захід організовано Громадською спілкою «Фонд підтримки реформ в Україні» в рамках реалізації проєкту «Експортна стратегія України в умовах війни» за сприяння Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні та фінансової підтримки Уряду Японії, наданої в межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні», та в рамках проєкту «TIPSTER: Торгівля, підтримка інтелектуальної власності та технічне регулювання», що реалізовується ГС «ФПРУ» за фінансової підтримки уряду Німеччини в межах проєкту міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі»), виконавцем якого є німецька федеральна компанія Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Думки, зауваження, висновки або рекомендації, озвучені під час тренінгу, належать авторам / спікерам і не обов'язково відображають погляди ПРООН, ООН, Уряду Японії та/або інших міжнародних партнерів.